

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Novi minister.

V petek naznanil je grof Taaffe svojim ministerskim kolegom uspeh pogajanj, katere je imel z voditeljema nemške levice, Plenerjem in Chlumeckem, in ministerski svet je ukrenil po njegovem nasvetu, da je presvetlemu cesarju predlagati, naj pokliče v ministerstvo nemško-liberalnega zaupnega moža. Grof Taaffe stavlja je bajé Plenerju in Chlumeckemu pogoj, da bodi novi minister vzet iz zmernejše frakcije nemško-liberalne stranke in zlasti zahteval, da mora to biti mož, kateri ni bil v boju mej nemško levico in staro desnico nikdar angažovan. Nemška prvaka pritrdila sta temu nasvetu težkim srcem in se naposled z grofom Taaffeom zjedini, da bodi imenovan ministrom brez portfelja grof Gandolf Kuenburg, katerega imenovanje je pričakovati vsak dan.

Grof Gandolf Kuenburg, rojen leta 1841., bil je doslej deželnega sodišča svetnik v Lincu. Že l. 1874. volila ga je liberalna straka gorenjeavstrijskega veleposestva v deželni zbor, a l. 1888. voljen je bil v Lincu državnim poslancem. Grof Kuenburg se na Dunaji ni odlikoval nikdar in po ničemur, hodil je z nemško levico, a simpatije, katere si je pridobil v tej stranki, veljale so le bolj osebnim lastnostim njegovim in gotovo ni nihče mislil, da bode neznatni ta mož kdaj poklican, reprezentovati v ministerstvu nemško levico, katera šteje v svojih vrstah mnogo odličnih talentov.

Grof Taaffe iskal je zmernega moža in izbral najzmernejšega cele stranke, moža, ki je najprej nemšk grof in avstrijsk uradnik, potem šele liberalec in član nemške levice.

Nemški liberalci niso tega svojega zaupnega moža nič kaj veseli; želeli so, da bode poklican na mesto zaupnega moža kateri odličnejših članov stranke, parlamentarec, kateri bi v ministerskem svetu umel energično in uspešno zagovarjati nemške interese. — Grof Taaffe pa tej želji ni ustregel, nego izbral moža, kateri na politični pravec ne bode uplival čisto nič. Da pa potolaži nemške voditelje, zastavil je bajé grof Taaffe vés svoj upliv, da pre-

skrbi dr. pl. Plenerju dobro službo. — Govori se, da pojde dosedanji predsednik vkupnega najvišjega računskega sveta, nekdanji ogerski minister Toth v pokoj, in da bode na to mesto poklican Plener. Ker je tudi grof Hohenwart kot predsednik avstrijskemu najvišjemu računskemu svetu ostal v državnem zboru, pridržal bi tudi Plener svoj mandat.

Imenovanje novega ministra je torej v soglasji z intencijami grofa Taaffe, sestaviti parlamentarno trojno zvezo, večino, v kateri bi bili združeni nemški liberalci, Poljaki in Hohenwartov klub. Da je novi minister kateri prononciranih nemških liberalcev, zmatrati bi bilo njega imenovanje kot uspeh cele stranke, in kot odpoved Hohenwartovemu klubu, dasi je pa grof Taaffe izbral neznanega uradnika za to odlično mesto, to potrjuje naš nazor, da nikakor ne misli pretrgati vezij, katere so ga doslej vezale s tem klubom, nego da namerja z njegovo pomočjo paralizovati upliv Nemcev in Poljakov, ali, kakor se izražajo oficijozni in oficijelni listi, da hoče tudi nadalje še ostati „nad strankami“.

Kako pa umeva grof Taaffe stanje „nad strankami“, to nas uče praktične skušnje, katerih imamo dovolj.

Državni zbor.

Na Dunaji dne 18. decembra.

Ob 10^{1/2} uri v jutro otvoril je podpredsednik Chlumecky 42. sejo tekočega zasedanja in takoj pričel nadaljevanje obravnave finančnega zakona za bodoče leto 1892.

Prvi govornik Pernerstorfer govoril je o Gregrovih podatkih in izrazil, da bi bil Gregr še bolj označil bedo, da je svoj govor malo spremeni in napeljal na revščino spodnjih, delavskih plastij državljanov.

Fin. minister Steinbach protivi se Gregrovim izvajanjem s trditvijo, da govornik ni upošteval vojnega etata, ki požre mnogo denarja. V nadaljnjem govoru pa izvaja, da se mu Češka ne vidi tako nesrečna, kakor jo Gregr riše.

Posl. Zurkan pritožuje se proti vladi, ki se kaj malo ozira na pravoslavne potrebe in vernikom

pravoslavnim niti višje dekliške šole v Črnovcah ne dovoli.

Posl. Romanczuk toži, da se Malorusom ne dovoljuje nikaka ravnopravnost in da je sedanja politika vlade mesto gospodarska, kakoršna je bila napovedana, le politična, in to v službi politike vnanjih oblasti. Zadnji čas vidi se mu došel, da se vlada i na Maloruse ozira, ki so bili doslej vedno zanemarjeni.

Obpravava se na to zaključil in izvolita se glavnima govornikoma pro dr. Menger, contra pa dr. Herold.

Posl. Menger meni, da se govori preveč raztezajo, premalo poslušajo in večinoma le čitajo natisnjeni. Tudi na račun imunitete se premnogo greši, kar ni dostojno. Nato polemizuje proti Gregru in izjavi, da imajo Čehi večje pravice na Češkem, nego Nemci. Konečno izjavi, da se sprava ne bode završila, pač pa večina našla, ki bode potrebno narodnostno postavilo sklenila.

Posl. dr. Herold pobija v izvrstnem in krasnem govoru napačna tolmačenja Gregrovega govora in izvije z njim liberalcem vsa orožja iz rok, tako, da levičarjem ne preostane družega, nego zopet izreči željo, da se z njimi ustanovi večina, ki zavrača le preutemeljene zahteve češke. Govornik izjavi, da avstrijska država danes ni ista pravna država, katera bi morala biti — marveč da je skupina, s katero se ne morejo spraviti Slovani, dokler ne bode stala na osnovi temeljnih ustavnih zakonov. Ničevno je, da se vsak nasprotnik trojne zveze oboji sovražnikom države. Dolžnost istinitih rodoljubov je državo spraviti na pot sporazuma vseh strank in narodov mej seboj, da tvorijo državo avstrijsko, ki preneha biti, kakor hitro se dežele češke odločijo. Istina je, da je vse ljudstvo češko užaljeno do zadnjega moža vsled postopanja vlade, pot za punktacijami ni prava. Češka ne sme se deliti nikdar. Dokler vlada ne premeni svojih nazorov, ostali bodo Čehi v najstrožji opoziciji.

Konečno se oglasi še poročevalec Plener in se protivi trditvam Heroldovim o češkem državnem pravu in dunajskih punktacijah. Nemci zahtevajo

LISTEK.

Nekaj besed o tamburaški glasbi.

V dvorani Ljubljanske čitalnice priredil je dne 17. t. m. „Sokol“ svoj družbinski večer, pri katerem je prvokrat nastopil tamburaški zbor, sestavljen iz 12 članov „Sokola“, ter je iz prijaznosti sodeloval tudi pevski oktet in 15 telovadcev Sokolovih. Da je bilo na ta v našem družbinskem življenju novi pojav vse jako radovedno, pokazala je ta večer z odličnim občinstvom napolnjena dvorana, katero je z vidnim interesom sledilo produkcijam novega tamburaškega zboru.

Čas nam ne dopušča obširneje se spuščati v zgodovino in razvitek tamburice in tamburaške glasbe, dasiravno bi to bilo zanimivo v marsikaterem pogledu narodne glasbe, ker je to glasbilo za Jugoslovane to, kar so n. pr. Nemcem citre, Lahom in Španjolom mandolina itd. Kdo je to glasbilo izumil, ni še dognano. Nekateri zgodovinarji pripisujejo to Egipčanom, drugi Helenom, Arabci in Perzijani prilastujejo izum svojemu narodu itd. Marljivi in za slovansko glasbo jako zaslužni glasbenik profesor Kuhač dognal je, da je tamburica, prav za prav „tamburica“, ono glasbilo, katero so

stari imenovali „pandora“, ali da je vsaj iz tega postala. Naj že bo kakor hoče, resnica je, da je to glasbilo narodno in jako priljubljeno in razširjeno po vsem Hrvatskem, Srbskem, v Hercegovini, Bosni, Črnigori, Bolgariji itd. in celo v turškem haremu se pogosto slišijo izvajati „tamburice sitni (tanki) glasovi“.

Da se pri nas Slovencih do sedaj še ni tako udomačila, kot pri teh narodih, temu ni treba uzroka na daleč iskati. Saj ni še tako dolgo temu, ko smo si bili narodi slovanski skoraj tuji mej seboj. Uza-jemnost v novejšem času prinesla je marsikaj novega in tako tudi to glasbilo k nam. Tudi ni še toliko let, kar se je na to pomislilo s tamburico po družih deželah koncertovati, ko so nova društva, katera so se po teh deželah v novejšem času osnovala, storila v tamburaški glasbi tak napredek, da jim je bil uspeh povsod zagotovljen. V Ljubljani čuli smo tamburaške zборе že parkrat. Posebno pa se je odlikoval poslednji, kateri je koncertoval v Ljubljanske čitalnice restavracijskem salonu letos oktobra meseca in privabil nekoliko večerov tja mnogo občinstva, katero so produkcije jako zanimale.

Ker so sedaj ta društva po Hrvatskem in Srbskem jako raširjena, osnovala se je po njih vzgledu tudi pri nas novo tamburaško društvo, in sicer v

področju „Sokola“. Jako smo bili radovedni na prvo njegovo produkcijo, ker zbor je komaj še le nekoliko mesecev osnovan, in sicer večinoma iz novincev. Toliko bolj pa smo bili po produkciji iznenadeni, ker reči smemo, da je ta zbor s prvim svojim nastopom se jako lepo uvel v javno družbinsko življenje. Vse točke programa izvajal je precizno in lepo niancovano, tako da je obča pohvala donela po celi dvorani in ni bilo ploskanju konca in kraja. Dasiravno so se izvajale vse točke vsprejeda jako točno, ugajale so še posebno „Božični glasovi“ od Necke-ja, priredil Jos. Nolli, „Sokolska“ od Knoblocha, priredil za tamburico J. Macak, „Kolo“ in „Potpourri slovenskih narodnih pesmi“ od Dekleve-Abrama. Tamburica spada v vrsto glasbil s strunami. Izvajajo se toni na strunah s pomočjo kratkega peresca, drzalo imenovano, iz drevesnega lubja ali ribje kosti tako, da se s tem perescem hitro čez strune drgne. Toni so tremalujoči in hitri. Dolgotrajajoči toni, kakor n. pr. na goslih, se ne zamorejo jednako dobro izvajati in zato je to glasbilo posebno prikladno za vesele skladbe, katere se izvajajo v urnem časomeru, n. pr. narodne pesmi, plesi itd. Posebno je za tamburico „Kolo“ kaj primerna skladba. Manj pripravna pa so za tamburico moderne skladbe. To je tudi uzrok, da nekatere skladbe pri vsi preciznosti izvajanja ne dosežejo

izvršitev sprave in zagovarjajo svoje celotno jezikovno okrožje na Češkem. Konečno zahteva, da vlada zjedini „zmerne“ stranke v večino in z njimi zagotovi obstanek sedanje države, katera je v nevarnosti, če se zadovoljijo neizmerne zahteve češke. Nalog teh strank bodi vse možno ukreniti, da se jim ne dovoli ničesar.

Finančni zakon se na to v drugem čitanji v sprejme in seja se zaključi ob 4. uri popoldne.

Zadnja seja otvori se ob 6¹/₄ uri zvečer ob navzočnosti vseh ministrov.

Grof Taaffe odgovori na interpelacijo o varnosti v okraju ljutomerskem in radgonskem z izjavo, da se bode potrebno ukrenilo.

V carinarski odsek voli se na izpraznjeno mesto posl. Robič.

Finančni zakon se na to v tretjem čitanji v sprejme.

Predsedujoči Chlumecky konstatuje sklep proračunskih obravnav in izjavi, da bi bilo umestno i v prihodnje postopati na isti način.

Posl. Spinčić in drugovi interpelujejo ministrskega predsednika o dogodku v Višnjaju v poreškem okraju, in uprašajo, bode li vlada skrbela da se Slovenci in Hrvatje v bodoče v italijanskih obmorskih mestih ne bodo več napadali.

Podpredsednik na to zatvori obravnavo in naznani, da bode pisмено naznanil dan prihodnje seje.

Govor poslanca dr. Ferjančiča

v 84. seji državnega zbora dne 10. decembra 1891.

(Konec.)

Prosim podpore za to resolucijo.

Govoriti hočem na kratko o delavskih razmerah v eraričnem rudniku v Idriji. Pritožbe o neprimernih mezdah pri eraričnem rudniku za živo srebro v Idriji niso nove. Že l. 1880. so knez Windischgrätz in tovariši interpelovali gospoda poljedelskega ministra, razpravljali na kratko uprašanje o mezdah in poudarjali, kako kričeče krivice se godé rudarjem gledé plače.

V tej interpelaciji rečeno je bilo mej drugim, da „so mezde tako nizke, da dobe rudarji pri mesečnem obračunu, kadar se jim je odbila svota, odpadajoča na žito, katero dobivajo za limitovano ceno iz eraričnih skladišč, v gotovini izplačani čisti ostanek pol krajcarja ali pa ostanejo še dolžniki erarja“. Kratak, kakor razprava o mezdah, bil je tudi odgovor poljedelskega ministra.

Popisala pa se je stvar tako, kakor da bi mezde ne bile tako nizke. Reklo se je, da zasluži stalni delavec na leto v denarju in denarni vrednosti 212 gld., kar bi zneslo po 70 kr. na dan, nestalni delavec pa 136 gld. na leto, torej okoli 45 kr. na dan; toda te povprečne številke ne dajejo prave podobe, ker je razvrstitev mezd jako komplicirana.

Višje plače na jedni strani so povod nižjim plačam na drugi, in če hočemo prav soditi, moramo si razmere natančneje ogledati. Omenim naj, da so bile plače uravnane in sploh zvišane l. 1886 po tej interpelaciji iz l. 1880, ne pa, kakor se je v odgovoru izrecno povedalo, vsled nje.

Govoril bodem samo o teh zvišanih plačah.

Mezde so razdeljene po raznih vrstah delavcev. Delavci v jamah dobivajo druge mezde, kakor

onoga efekta na tamburici, kakor ravno gori omenjene skladbe. Tamburuška društva ne delajo malo na razvitek narodnega življenja, ter so leta 1848 in 1849 na Hrvatskem mnogo pripomogla k onemu oduševljenju, katero je zavladalo za Jelačića bana. Zato so se začela tudi v novejši čas ustanovljati nova tamburaška društva po vsem slovanskem jugu. Na Slovenskem imamo že več tamburaških zboru, n. pr. v Cvenu na Štajerskem, v Trstu in okolici itd.; prvo na Kranjskem je v naši beli Ljubljani.

Posebne zasluge za dober uspeh tamburaškega zbora imajo: starosta g. Ivan Hribar, ki je neumorno delal, dokler se ni ustanovil zbor in oskrbel s krasnimi instrumenti, g. Janko Macak, ki je iz domoljubne naklonjenosti dajal prvi pouk tamburašem in operni pevec g. Josip Nolli, ki je nad štiri mesece požrtovalno nadaljeval pričeto delo in vodil zbor pri prvem nastopu, ki je bil tako časten za vse.

Novi tamburaški zbor imel bode za naše družbinsko življenje pomenljivo nalogo. Zato ga pri tem prvem njegovem pojavu srčno pozdravljamo, ter kličemo: Na zdar! Le tako krepko naprej, kakor je začetek!

Naj bi po vzgledu „Sokola Ljubljanskega“ se kmalu osnovali tamburaški zbori tudi drugod po Slovenskem in se širila ta narodna jugoslovanska glasba.

F. G.

delavci v topilnicah, in ti zopet drugačne, nego oni pri strojih in oui, kateri imajo kaj tehniškega ali obrtnega znanja. Tudi za delavce v jami so razne vrste plač, in sicer za osemurno delo na dan po 56 kr. in do 24 kr., za deseturno delo prišteva se še četrtnina teh plač.

Da mi ne bode treba naštevati brezkončne vrste raznoterih plač, navedem naj le to, kako je plačana tista vrsta delavcev v jamah, v katero spada največ delavcev. To so kopači, rudniški zidarji in tesarji. Le-ti služijo za osemurno delo po 48 kr., spravljajo po 44 kr. in potiskači vozičkov po 40 kr. Pri rudniku je te vrste delavcev največ, kajti od 900 delavcev jih je te vrste 644. Plače teh delavcev dadó torej pravo in pristno podobo delavskih razmer.

Mezde po 48, 44 in 40 kr. so gotovo neprimerne in nezadostne, makari tudi upoštevamo vse tiste priboljške, katere imado delavci od erarja. Stalni delavci, a samo ti, dobivajo n. pr. žito in drva po nekoliko nižjih cenah, in oženjeni delavci, kateri imajo najmanj po štiri otroke, imajo stanovanja v eraričnih hišah. Mimogrede pa omenim, da je ta določba slaba za delavce, da imajo le tisti delavci stanovanja v eraričnih hišah, kateri imajo štiri otroke. Tudi to je priboljšek, da se skrbi za starost delavcev in da se jim tudi v slučajih bolezni ne odtegne vsaka pomoč. Navzlic temu pa plače niso zadostne. Delavec zasluži po 12, 11 in 10 gld. na mesec; od tega pa se odračunijo znatni zneski za žito, drva in stanovanje. Stanarina je sicer nizka in znaša na leto le po 12 do 18 gld. Vrh tega odtegnejo se še troški za razsvetlavo v jamah in za bratovsko blagajnico po tri odstotke, a mimo vsega tega mora delavec tudi razstrelivo sam plačevati.

Drugi odbitkov se v tem hipu ne spominam. Umevno pa je, zakaj dobiva delavec koncem mesecev jedva nekoliko goldinarjev. Sicer pa so tako plačani le stalni delavci.

Razen teh pa so še takozvani začasni delavci, kateri so še v dosti slabšem položaji; teh je okoli 350 in ti nimajo pravice ne do cenejšega žita, ne od kurjave, ne do stanovanja. Ti ljudje morajo vse, kar potrebujejo, kupovati na trgu po navadni tržni ceni, plačevati morajo stanovanja, a da starostne podpore nimajo nikake pravice. Ti delavci pa niso morda mladi ljudje, kateri so pri svojih stariših in imado pri njih hrano in stanovanje, ne, mej njimi so večinoma oženjeni, samostojni ljudje in to se mi krivično, da ti ljudje nimajo pravice do eraričnih vidi priboljškov. Stalni in tudi začasni delavci imado mnogo škode od tega, ker ne delajo za dnino, ampak v akordu. Tega dela pa se delavci bojé, kakor se je pokazalo lani, ko je bil delavski shod na Dunaju. Branili so se ga upravičeno, kajti to je res, da je tudi v Idriji to delo najžalostnejše. Določi se to delo tako, da se izroči delavcu za gotovo določeno mezdo primeren del zemlje ali kamenja, n. pr. 1 meter v daljavo, 2 metra v širjavo in 2 metra v višavo. Ako je ta zemlja mehka in dobra, gre delo urno izpod rok, če je pa trda, gre delo zelo počasi.

Pri tem delu je treba zelo vestno ravnati, pogodba veleva, da je kamenje dobro preiskati in odločiti delavcu toliko dela, da ga zmore in da si z zadostno pridnostjo zasluži normalne plače, vrhu tega pa še veljaj načelo, da si delavec z večjo pridnostjo in spretnostjo lahko tudi več zasluži.

Redno pa se godi, da delavci še normalne plače ne zaslužijo, a vzlic temu se jim nič ne priboljša. Ako se pa zgodi, da prekorači delavec normalni zaslužek, se mu pa — kakor se mi je zatrdjevalo — zniža ta na normalno mezdo. Kolika krivica se v tem oziru godi, za to imam dokazov iz l. 1890.

Omenil sem prej, da je normalna mezda rudarjev 48 kr. Imam pa zabeleženo partijo delavcev, kateri so služili manjšo mezdo, nego je kot normalna določena. Jeden imel je n. pr. 23 obdanic, od vsake je zaslužil po 45-14 kr., drugi je imel 24 obdanic in zaslužil je le 32-29 kr. Ves mesec je znesel tega moža zaslužek 7 gld. 76 kr.; odtegnilo se mu je 4 gld. 35 kr. in na roko je dobil 3 gld. 41 kr.

Drug delavec imel je 19 obdanic tékom meseca in zaslužil je po 21-55 kr., vkupni zaslužek je znesel 4 gld. 4 kr., odtegnili so mu 2 gld. 4 kr. in na roko je dobil 2 gld. Pa znani so mi še drugi slučaji. Tako je n. pr. neki delavec od obdanice dobil le 18-29 kr., drugi štirje celo 6-99 kr.; (naradili so 26, oziroma 24, 27 in 27 obdanic ter zaslužili vsega vkupe po 1 gld. 81 kr., 1 gld. 68 kr., 1 gld. 89 kr. in 1 gld. 89 kr. Odtegnili so jim po 25 kr., 40 kr., 1 gld. 74 kr. in 1 gld. 34 kr. in na roko so jim izplačali 1 gld. 63 kr., 1 gld. 27 kr., 52 kr. in 6-2 kr. za trud celega meseca.

Kakor sem že omenil, morajo delavci kupovati tudi razstrelivo in svečavo in na to potrosijo tretjino svoje mezde. Takšne so torej razmere, odkar so se l. 1886 mezde uravnale in zboljšale.

Zvišane mezde so pa nekaterim delavcem uprav na škodo. Strežniki, učenci pri strojih in kurjači morajo znati ključarsko obrt ter naredili preskušnjo. Dokler pri rudniku še ni bilo parnih strojev ni bilo te vrste delavcev, ko so pa te v delo vzeli, plačevali so jim po 70 kr. na dan. Ko so se plače uravnale, določile so se tri mezdne vrste po 64, 68 in 72 kr.

na dan. Od 20 delavcev te vrste pa ni nijeden v prvem plačilnem razredu z 72 kr. mezde, v drugem z 68 kr. je jeden, vsi ostali pa so uvrščeni v tretji razred po 64 kr. Ti delavci prišli se torej z dežja po kap.

Delo v žgalnicah je najbolj nevarno, ker uničujejo soparji živega srebra delavca tako, da more le nekaj mesecev ostati pri tem delu. Vsled soparjev živega srebra omaje se n. pr. delavcem zobovje popolnoma. Navadno jih prestavljajo potem k drugemu delu, kjer zopet okrevaljo.

V novejšem času zgodilo se je v tem oziru marsikaj, upeljal se je ventilator, ki odvaja po podzemeljskem kanalu sopare v zrak, a vender jih preostaja še vedno mnogo. Tem delavcem je treba mezdo povišati in zato stavim nastopno resolucijo:

„C. kr. vlada se pozivlje, da uravna mezde in druge razmere rudarjev v Idriji,

1.) da rudarjem stalno mezdo primerno zviša;

2.) da noben delavec po pogodbi ne dobi menj od normalne mezde;

3.) da imado tudi oni delavci, kateri ne služijo po 48 kr. pravico do žita za ženo in za otroke, če služijo najmanj 8 let;

4.) da se delavci stalno namestijo že v starosti od 15 do 20 let in ne še le po 20. letu, in da se stalno namesti vsaj jeden del tistih delavcev, kateri služijo po več let;

5.) da se zaradi malih pregreškov kaznovanim rudarjem zmanjšajo nasledki kazni.

K točki 3. omenim, da dobivajo stalni delavci žito tudi za ženo in otroke in če se ne motim, tudi svečavo po znižani ceni, toda pod težkimi pogoji. Služiti morajo stalno najmanj osem let in imeti plače po 48 kr. To je le težko doseči. Delavec mora navadno 7 do 8 let služiti, da je stalen, potem še 8 let, torej 15 in 16 let in še ne zasluži po 48 kr. Pravično bi bilo torej, da bi ti pogoji ne bili tako trdi.

Omeniti mi je še posledic, katere zadenejo tistega, ki je bil sodno kaznovan. Posledice so jako hude. Če je bil delavec 8 dni zaprt zaradi kakega prestopka, odpuste ga brez usmiljenja iz službe. To je pa huda kazen, ker zadene celo rodbino. Prav bi bilo, ko bi se to zboljšalo.

Uprašanje pa je, more li rudokop Idrijski zboljšati delavske mezde. Rudnik v Idriji donaja čistega dohodka 477.978 gld., torej skoro pol milijona goldinarjev in skoro tretjino čistega dohodka vseh eraričnih rudnikov. Prekaša ga le še rudnik v Příbramu, kateri daje 520.000 gld. čistega dohodka; troški v Příbramu pa znašajo 3.360.000 gld. v Idriji pa le 727.000 gld.

Dovoljujem si še na nekaj opozoriti. Staro žgalnico so podrli in postavili novo na podlagi skušenj. Zatrdjevalo se mi je, da se je v stari žgalnici zgubilo 90 odstotkov živega srebra in dobilo le 10.

V novi žgalnici je ravno narobe. Sedaj se dobi 90 odstotkov živega srebra in le 10 jih izpuhti. Prej je šel sopar v zrak, kar je bilo okolici na škodo, velik del srebra izgubil se je v gramoz in sedaj najdejo ondu, kjer je stala prej žgalnica, mnogo živega srebra in ni se bati, da bi rudnik v Idriji začel pešati.

Pogoji za zboljšanje plač so torej gotovi in zato prosim njega ekscelenco gospoda poljedelskega ministra nujno, naj, akopram je to že jedenkrat storil, znova zviša mezde, za kar mu bodo delavni, pridni in vstrajni delavci v Idriji gotovo hvaležni. (Dobro! Dobro! na desnici.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 22. decembra.

Državni zbor.

Nemška levica se nikakor ne strinja z namero grofa Taaffea, sestaviti parlamentarno večino s pomočjo Poljakov in Hohenwartovega kluba. Organi levičarski trde, da levica s Hohenwartovim klubom nikakor ne more hoditi po jedini poti — a vzlic temu vsprejela je ta ista stranka ponudbo grofa Taaffea, da bode zaupnega moža levice poklical v ministerstvo. Sicer pa uvidi že levica sama, da še ne bode prevzela krmila ampak, da bode grof Taaffe i nadalje ostal „nad strankami“!!

Češke razmere.

Zaupni možje staročeški izrekli so poslancu Gregru zaradi zadnjega njegovega govora, da se ne strinjajo z njim in da govora ne odobravajo. Ta nezaupnica naperjena je proti nekaterim točkam tega govora, ki so bajé nelojalni, in v tem oziru je tej izjavi pritrđiti. Sicer je pa posl. Herold dodal obširen komentar temu govoru. Pa tudi mi z našega slovanskega stališča pritrđamo govoru Gregra le v toliko, v kolikor je bil naperjen proti vladi, zakaj mi in Čehi delamo le vladi opozicijo, ne pa zvišeni kroni. Toliko, da ne bode nasporazumljenja.

Hrvatska deželna vlada

v katero je šele pred kratkim ustopil dr. Kršnjavi kot načelnik naučnega odseka, izgubila bode predstojnika upravnemu oddelku Stankovića. Že pri obravnavi v deželnem zboru se je zapazilo, da proračuna za upravni oddelek ni zagovarjal Stanković nego ban. Srbi se trudijo, da bi bil na mesto Stan-

koviča imenovan kak Srb, a vzlic temu bode tej želji težko ustreči, ker mej Srbi ni primerne kandidata. Ban spravil bi rad na odločno to mesto državnega nadpravdnika Špitzerja, iz Ogerske prišlega madjaronskega krščenega žida.

Vnanje države.

Rusija o trgovinskih pogodbah.

Glasilu ruskega ministerstva vnanjih zadev, v Bruselju izhajajoči „Nord“ trdi, da, dokler velja za Rusijo znana prepoved izvažanja žita, dotlej sicer nima interesa glede trgovinskih pogodb mej Nemčijo in Avstrijo, a vender obrača vso pozornost na to stvar, že zaradi neločljive politične primesi katero ima. Sicer pa opozicija Slovanov v Avstriji in Italijanov v Nemčiji ne bode na korist trojni zvezi.

Srbska ministerska kriza.

Nekaj dni že hodi govorica po Belemgradu, da bode Pašič odstopil od ministerstva, ker se mu nikakor ni posrečilo pregovoriti vojnega ministra Praporčetića, da umakne svojo ostavko. Ker je Pašiču do tega, da vzdrži vojnega ministra, namerja razpustiti skupščino, a ker še ni vlada v tem oziru v soglasji z regentstvom, proložila se je doba za prvo zasedanje po novem letu.

Mestne volitve v Berlinu.

V Berlinu vršile so se te dni nove mestne volitve, katere so kot „signum temporis“ važne. Doslej imela je konservativna stranka še vedno mnogo upliva v mestnem zboru, vzlic temu, da je bila večina svobodomiselná. Pri zadnjih volitvah pa so konservativci popolnoma propadli in izpodrinili so jih socijalni demokratje, kateri pridobivajo vsak dan več upliva. Konservativna glasila priznavajo potrtega srca, da je tej stranki odzvonilo — odkar je vlada več ne podpira. Vladno milost pa so izgubili konservativci vsled svoje opozicije proti trgovinskim pogodbam.

Dopisi.

Z Notranjskega 20. decembra. [Izv. dop.]

Več let sem zaporedoma dobivali smo vsi učitelji-vrtnarji, ki smo izkazali uspešno poučevanje mladine o najpotrebnejših kmetijskih strokah in pravilno urejene ter dobro obdelane šolske vrte, za ta trud primerne remuneracije. Preteklo leto in pa letos, četudi smo se po stari navadi trudili in vsak po svoji moči delovali za povzdigo kmetijstva, dobilo je le par izvoljenih, (mej njimi tudi tak, ki baje niti šolskega vrta nima) izdatne nagrade, vsi drugi pa nič! — Dasiravno so bile te nagrade, oziroma povračila za obili trud in razne s tem poukom sklenjene troške jako pičle, so vender vsodbujale marsikaterega borno plačanega učitelja, da se je poprijel tega za povzdigo kmetijstva prevažnega pouka ter ga potem tudi z veseljem nadaljeval. A sedaj pa, ko stari pregovor „Vsak delavec je svojega plačila vreden“ za ogromno večino kranjskega učiteljstva več ne velja, prenehal bode ta pouk na marsikateri šoli in po šolskih vrtih bode rasel zopet plevel, koprive in osat, a po vrtih in ogradah naših kmetovalcev pa razun zanikarnega in nič vrednega sadnega drevja truje in druge jednako plemenite rastline! — Da bi pičlo plačani učitelj poleg obilih predpisanih ur še v svojem prostem času brezplačno napenjal pluča in vrtne troške brez povračila pokrival iz svojega žepa, to terjati bi bilo vender le malo preveč.

Če se za druge mnogokrat nepotrebne stvari kar tisočaki trosijo, naj bi se odločilo tudi par stotakov za prevažni kmetijski pouk, kateri bi donasal nepreračunljive obresti ter pomagal istinito „ubogemu kmetu“ do boljše prihodnosti.

Toliko v preudarek vsem tistim možem, kateri o zboljšanju kmetijstva mnogo govore, a le malo store.

Slavno uredništvo „Slovenskega Naroda“

v Ljubljani!

Na podlagi § 19 tiskovnega zakona z dne 17. decembra 1864 blagovoli slavno uredništvo objaviti sledeči popravek dopisa iz Maribora dne 14. dec., ki ga je prinesel „Slovenski Narod“ v štev. 287.:

1. Ni res, da je „ravnateljstvo bogoslovcev zapovedalo sans compliment, naj se podpišejo lepo po vrati,“ pač pa je res, da se niti ni vdeležilo osnovalnega shoda.

2.) Ni res, da „se je vender naposled večina udala pritisku od zgorej“; pač pa so pristopili vsi udje iz lastne volje in toraj ne vsled pritiska od zgorej.

3. Ni res, da „sta takoj telegrafično čestitala škofa Zwerger in Misija“; pač pa so brzojavili mišljivi knez in nadškof solnograški kot predsednik

„Katoliškega vseučilišnega društva“ in gospodje bogoslovci ljubljanski, graški, in linški.

V Mariboru, dne 19. dec. 1891.

Jožef Kardinar, bogoslovec IV. leta, predsednik mariborske podružnice „Kat. vseučilišnega društva“.

Dostavek uredništva. Z vašim popravkom, katerega po tiskovnem zakonu moramo vsprejeti, prav za prav ničesar ne ovržete, kar je pisal naš odlični in vsega zaupanja vredni gosp. dopisnik. Se je li ravnateljstvo udeležilo osnovalnega shoda in v koliko je uplivalo ali pritiskalo od zgorej, ter kakšna je „lastna volja“ (!) vseh (?) udov, o tem se ne bomo prepirali z Vami. Saj se tudi na gledaliških deskah režiser, ki je uprizoril kako „komedijo“, ne prikaže pred občinstvom, če to za potrebno spozna, dovolj je, da je dal potrebne dispozicije. Kolika pa je na sam migljaj od zgoraj, če že ne priznate pritiska, „lastna volja“ v takem slučaju, to razsodi lahko razumni čitatelj. Preiskavati, sta li škofa Zwerger in Misija sama telegrafično čestitala ali pa po direktnem ali indirektnem njihovem uplivu bogoslovci Graški in Ljubljanski — kar sami priznate — to je pač le marno zvijanje besedi. Bistveno torej niste oporekli ničesar in nemamo niti najmanjšega razloga, da bi mi, ali pa čitatelji naši dvomili o popolni istini vsega, kar je pisal odlični naš g. dopisnik, ki vam bode morda odgovoril tudi sam.

Domače stvari.

— (Shoda društva „Pravnika“) ne bode jutri, ker bi bilo več članov zadržanih, udeležiti se ga, a bode za to drugo sredo dne 30. t. m. v hotelu „pri Slonu“.

— (V odbor slovenskih biciklistov „Ljubljana“) so bili pri zadnjem občnem zboru izvoljeni sledeči gospodje: Jakopič Josip predsednikom, Vesel Rudolf podpredsednikom, Jerman Janko tajnikom, Pirc Danilo blagajnikom, Bohinec Zmagoslav rednikom, Auer Oroslav rednikom namestnikom in Štrukelj Josip odbornikom. — Mej drugim se je pri tej priliki tudi sklenilo, da se običajni ples letos opusti, zato pa priredi zabavni večer z obširnim, časom in športu primernim vspešdom. Našemu občinstvu je gotovo še v spominu slična veselica, ki so jo vrli naši kolesarji aranžirali pred dvema letoma, in po tej sodeč, se smemo po pravici nadejati predpustom lepe in uprav domače zabave.

— (Velika pomoč obrtnikom) so tisti odjemniki, kateri plačujejo točno svoje račune. Iz nemarnosti in brezozirnosti izvirajoče odlašanje plačevanja, katero je, žal, jako razširjeno, je malim in tudi večjim obrtnikom na čutno škodo. Mezdo in materijalije je treba sproti plačevati in tega ni moči odložiti z izgovorom o izostankih; to je povod, da pridejo mnogi solidni obrtniki, kateri ne premorejo velikega kapitala, v neugodne stiske, celo njih eksistenca pride v nevarnost, dočim je dolžnik lahko mišljeno pozabil na svojo dolžnost in se čuti celo razžaljenega, ako dotični obrtnik prosi plačila. Tistim, ki bi radi pomogli obrtnikom, ne moremo dati boljšega sveta: Plačujte točno svoje račune in skrbite, da to storé tudi Vaši prijatelji.

— (Umrli je) v nedeljo zvečer v svojem rojstnem kraju v Lokvi na Krasu gospod Ivan Tosti, umirovljen učitelj v 89. l. svoj starosti.

— („Bralno društvo“ v Borovnici.) Pri občnem zboru „Bralnega društva“ v Borovnici dne 19. t. m. izvolili so se v odbor gg: Fr. Papler, predsednik; Jos. Verbič, podpredsednik; Iv. Majaron, blagajnik; A. Pirc, tajnik; Al. Debevec, Josip Košir, Fr. Kozjak, odborniki.

— (Ošpice.) V Planini so v petek, t. j. 18. t. m., šolo zaprli zaradi ošpic, razširjajočih se mej mladino. Bolezen sicer nekoliko ponehava, a vender je še okolo trideset mladih bolnikov.

— („Zagorski Sokol.“) Prvi Sokolski večer, katerega je telovadno društvo „Zagorski Sokol“ nameravalo prirediti dne 27. t. m., mora se zaradi smrti soproge g. pevovodje, ki je društvenik in bi bil tudi sodeloval pri petji in igri, za jeden mesec odložiti. Dan prireditve bode se tem potom pravočasno naznanil. Odbor.

— (Koroške razmere.) O svojem času poročali smo, da so v Žihpoljah v Celovškem okraju pri občinskih volitvah zmagali narodni naši

nasprotniki s tem, da so nepravilno ravnali s pooblastili. Slovenska narodna stranka pritožila se je zaradi tega pri deželni vladi; a le-tá je kljubu njeni pritožbi potrdila volitve. V Kotmari vasi, kjer so zmagali Slovenci, pa je vlada na pritožbo nemškutarjev ovrгла volitve. — Po Celovski okolici pa se je vozil te dni nek svetnik deželne sodnije okolu tistih županov, ki so prosili za slovenske šole. Grajal jih je, zakaj so to storili ter nagovarjal, naj napravijo protizjave. Lahko postrežemo z imenom, če treba. — Komentara pisati seveda z ozirom na gospoda državnega pravdnika ne smemo.

— (Telovadno in gasilno društvo „Savinjski Sokol“) ima svoj X. redni občni zbor v dan sv. Štefana, 26. decembra 1891 v gostilni g. I. Lipolda v Mozirji. Vspored: I. Ob polu 3. uri popoldne zbiranje Sokolov v gostilni gosp. Ivana Lipolda; ob 3. uri slavnostni spreved z gasilnim orodjem v novo poslopje. II. Občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav staroste. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev staroste in podstaroste. 5. Volitev pet odbornikov. 6. Raznovrstnosti. III. Po občnem zboru prosta zabava. K obilni udeležbi uljudno vabi vse brate Sokole in prijatelje društva odbor.

— (Redka ptica.) Početkom tega meseca bil je ustreljen v Št. Lenartu v zgornji lavantinski dolini mlad morski orel, ki je meril z razpetimi perutmi 230 centimetrov.

— (Telefon mej Trstom in Gorico.) V poslednji seji Goriške trgovinske zbornice se je sklenilo, da se naprosi vlada, da napravi telefon v Gorici in zvezo s Trstom.

— (Zapuščina nadškofa.) Zapuščinska obravnava po pokojnem Zagrebškem nadškofu Mihajloviču pokazala je, da je pasiv blizu pol milijona, za katere je samo 200.000 glđ. pokritja.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Trst 21. decembra. Vesti o tem, da se je potopil Lloydov parobrod „Vesta“ blizu Galaca, so neresnične. Parobrod je pač zadel ob suho, a je vedno v enakem položaji. Rešilna dela so vsled mraza (—10%) težavna.

Dunaj 21. decembra. Začetek obravnave za pogodbo s Srbijo določen je na dan 13. januarja.

Inomost 21. decembra. Pri dopolnilni volitvi velicega posestva za deželni zbor voljeni so bili vsi liberalni kandidati.

Pariz 21. decembra. Goblet predložil je senatu načrt zakona v društvih.

Dunaj 22. decembra. Deželni zbori štajerski, solnograški, goriški sklicani so s cesarskim patentom na dan 22. decembra.

Budimpešta 22. decembra. Državni zbor vsprejel v specijalni debati pri drugem čitanju brez posebne debate trgovinske pogodbe z Italijo, Belgijo in Švico. Vsprejela se je konvencija z Nemčijo o varnostnih znamkah, patentih in živinskih kugah.

Sofija 22. decembra. Grofa Hartenau-a pismo, v katerem se zahvaljuje za veledušni ukrep plemenitega naroda bolgarskega, bilo je v sobranju vsprejeto z naudušenjem.

London 22. decembra. Vojvoda Devonshire včeraj umrl. Sin njegov Spencer Hardington prestopi v zbornico pairjev. Hardingtonov, naslednik v vodstvu liberalne stranke bode unijonist Chamberlain.

Razne vesti.

* (Zarad hripe) zaprte so od včeraj vse šole v Gradci po ukrepu cesarskega namestnika kot predstojnika dež. šolskega sveta.

* (Hripa) širi se po vsej južni Rusiji. Samo v Odesi je nad 9000 bolnikov. V Kievu, Charkovu, Kišenevu in v drugih večjih mestih obolela je skoro tretjina vsega prebivalstva. V Krimu pa je začela razsajati tifozna groznica. — Vsled južnega vremena širi se hripa v Peterburgu. Po zdravniških poročilih je tam blizu 50.000 bolnikov na hripi.

* (Zaprta dvorni svetnik.) V Černovcah zaprli so vodjo finančne deželne direkcije dvornega svetnika Trziceničkega zarad zlorabe uradne moči po prodaji služb. Obdolžen je, da je oddal neko službo proti plačilu 500 glđ. Preiskavo vodi delegovani svetnik deželnega sodišča na Dunaji.

* (Samomor v cerkvi.) V sv. Štefana cerkvi na Dunaji ustrelil se je pretekli petek neki knjigar. Cerkev so takoj zaprli in še isti večer na novo blagoslovili.

Mnogoletna opazovanja. Pri slabem prebavljenju in pomankanju slasti do jedij, sploh pri vseh želodčnih boleznih se pristni Moll-ovi „Seidlitz-praški“ zelo odlikujejo kakor nobeno drugo sredstvo s svojim želodec krepčujočim ter kri čistečim uplivom. Cena škatljici 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja jih vsak dan A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj vedno izrecno Moll-ove preparate z njega varstveno znamko in podpisom. 1 (4-17)

— **(Prebavno vino)** Karla Breymesserja je gotovo najizbornejše sredstvo proti motivam v prebavljenju ali zapekam, kajti to vino je ukusno in ne škodi nikdar, kar so v mnogobrojnih dopisih potrdili najodličnejši zdravniki. Steklenica srednje velikosti velja 1 gld., velika steklenica pa 2 gld. 50 kr. — Dobiva se pa pri g. Mr. F. Karlu Breymesserju, dvornemu lekarju v Briksenu na Tirolskem. (1070—2)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Loterijske srečke 19. decembra.

Na Dunaji: 48, 39, 3, 52, 47.
V Gradcu: 7, 86, 36, 11, 67.

Tujci:

21. decembra.

Pri **Malič**: Zwetti z Reke. — Leber iz Gorice. — Rom iz Gradca. — Schneller, Sauer iz Kočevja. — Schweighofer iz Brna.

Pri **Stonu**: Kronfeld z Dunaja. — Majdič iz Kranja. — Masarati iz Trsta. — Prevendar iz Zagreba. — Stern iz Gradca.

Pri **južnem kolodvoru**: Šivic iz Radovljice. — Bernhaupt iz Beljaka.

Pri **avstrijskem cesarju**: Sidonia Baresy Kissvarday iz Seegedina.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
21. dec.	7. zjutraj	750.5 mm.	-12.0° C	sl. vzh.	jasno	0.00 mm.
	2. popol.	749.1 mm.	-4.8° C	sl. vzh.	jasno	
	9. zvečer	750.0 mm.	-9.0° C	sl. vzh.	jasno	
Srednja temperatura -8.6°, za 6.5° pod normalom.						

Dunajska borza

dné 22. decembra t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	92.55	92.50
Srebrna renta	92.10	92.20
Zlata renta	109.20	109.35
5% marcna renta	102.05	101.90
Akcije narodne banke	1010.—	1013.—
Kreditne akcije	284.25	283.75
London	117.85	117.85
Srebro	—	—
Napol.	9.36	9.35
C kr. cekini	5.61	5.61
Nemške marke	57.97 1/2	57.92 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	134 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	179
Ogerska zlata renta 4%	106	—
Ogerska papirna renta 5%	101	35
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	115	25
Kreditne srečke	100 gld.	185
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	152
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	219	—

Trgovsk pomočnik

20 let star, želi premeniti svojo službo. — Ponudbe naj se blagovljijo pošiljati pod naslovom: **K. P. C. št. 77** poste restante v Ljubljani.

Božična razstava

krasne novosti lesoreznih del vsake vrste, primerne za vsak salon.

Velika izbira kaset za nakitje in rokavice, z glasbo ali brez nje, najbolj primerno darilo.

F. Stampfel v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4 (Kočevska domača obrt.) (1098—3)

Sadjarnica Karolinin dvor

pri Ptujju na Štajarskem

priljubljen za Božič in Novo leto svoj priljubljeni in mnogokrat s prvimi darili odlikovani (1090—2)

Šampanjec.

Jabolčni šampanjec, velika steklenica po 1 gld.
Vinski šampanjec, „ „ „ 1 gld. 40 kr.

Zaloga pri gosp. Ivanu Buzzoliniju v Ljubljani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Potrjim srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest o smrti našega preljubljenega sina, oziroma brata in svaka, gospoda

METODA PIRCA

trgovca in posestnika

ki je danes ob 3 1/2. uri popoldne, po kratki a mučni bolezni, v 25. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bode v sredo, dne 23. decembra, ob 3. uri popoldne, iz mrtvašnice na Kranjskem pokopališču v rodbinsko gomilo.

Maše zadušnice brale se bodo v tukajšnji farni cerkvi.

Predražega ranjcega priporočamo v blag spomin in molitev.

V Kranju, dne 21. decembra 1891.

Katarina Pirc,
mati.

Karol, Gustav, Ciril Pirc,
bratje.

Ljudmila Verderber roj. Pirc, Olga Pirc,
sestri.

Josip Verderber,
svak.

Lucija Pirc roj. Rodč,
svakinja. (1106)

Spretne agente

vsprejme pod ugodnimi pogoji in s stalno plačo dobro znana in v Avstriji razširjena zavarovalnica za življenje. — Ponudbe, v katerih je navesti reference, pošiljajo naj se upravnistvu tega lista. (1008—15)

Vozovne zvezke

(poprej Rundreisebillets)

vseh razredov, po zelo znižani ceni, tudi za brzovlake veljavni, za vsako nad 300 km dolgo potovanje po celem svetu, bodisi na okolu ali po jedni progji tja in nazaj, priporoča

Jos. Paulin v Ljubljani,

pisarna za potovanje po celem svetu.

Zvezki za progo južne železnice za Dunaj ali Gradec in nazaj, kakor tudi vsakešna potovalna pojasnila, se vedno takoj dobé. (1108—1)

Ženitna ponudba.

Star sem 30 let, nekoliko premožen in želim dobiti nevesto, katera ima tudi nekaj premoženja, ako je tudi stara 50 let.

Resne ponudbe vsprejema upravništvo „Slovenskega Naroda“ v Ljubljani. (1103—1)

Preklic.

Podpisaneec preklicujem s tem vse dne 16. t. m. v delavnici g. N. Petrič-a v Postojni govornice kot neresnice in laž.

V Postojni, dne 22. decembra 1891.

(1107)

Jože Srebotnjak.

Janez Jax, Ljubljana.

Tovarniška zaloga (987-1)

šivalnih strojev.

Ceniki, kdor jih želi, pošiljajo se frankovano in brezplačno.

Najboljše sredstvo

Prebavno vino

(Vinum digestivum Breymesser)

iz knezoškofjske dvorne lekarne v Briksenu

Mr. F. C. Breymesserja

je najboljše in najsigurnejše sredstvo, da se hitro lečijo vsakovrstne motitve prebavljanja ali zapeka.

Cena velike steklenice z navodilom za porabo 1 gld.

Steklenica za poskušnjo stane 30 kr.

Dobiva se v lekarni gosp. J. Svobode v Ljubljani. (575—4)

za bolni želodec!

JANEZ OGRIS

puškar

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovrstne nove puške in revolverje ter vse lovske priprave, patrone ter drugo streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse preskušene na ces. kr. izkuševališči ter zaznamovane iz znamko tega zavoda. (175—92)

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. Stare puške popravljajo se ceno. Ceniki pošiljajo se brezplačno.

KAROL TILL

Špitalske ulice 10. Ljubljana. Špitalske ulice 10.

Pisni papir in zavitki v kasetah in zavojih. Črtinka ali osmerka z naglavnimi okraski ali napis. Vizitnice, litografirane ali tiskane (najbolj moderna oblika). Vsakovrstne potrebščine za pisarnice ali pisalne mize: podloge za pisanje, tintniki, podstavki za držala, obežniki, ravniki, sušilni zvitki, pečatila iz prozevine, sušilni kartoni itd. itd. Trgovske knjige, kopirne knjige, beležnice, glavne knjige, ozke strazze, folijo knjige, kvart-knjige, kazala, upisne ali povzetne knjige, knjige beležnice, beležnice za perilo. Ljudski koledarji, pisni in stenski koledarji, koledarji za beležke, koledarji z listki in za listnice, žepni in denarnični koledarji, patentovani stebrični koledarji, dijaški koledarji in skladni koledarji v veliki izberi. (456-33)

Štev. 162.

Razglas zmanjševalne dražbe.

V ponedeljek, dne 4. prosenca 1892, od 10.—12. ure dopoldne, bode pri tržkem predstojništvu v Žužemberku zmanjševalna dražba za zidanje sodnega poslopja v Žužemberku in morebitnega sodnikovega stanovanja v njem.

Izklicna cena za sodno poslopje je 20.693 gld. in 38 kr., za isto z mogočim drugim nadstropjem, v katerem ima biti sodnikovo stanovanje, 25.610 gld. in 78 kr.

K tej obravnavi vabijo se podjetniki s pristavkom, da si pri tržkem predstojniku Florijančič-u Francu v Žužemberku št. 2 ob navadnih dnevni urah lahko ogledajo načrt, občne upravne in podrobne zgradbene uvete (pogoje).

Vsak dražilec ima pred začetkom ustne obravnave položiti pet odstotkov izklicne cene (20.693 gld. in 38 kr.) kot odstopnino (skesniho).

Kdor bi zgradbe ne dostal, dobi odstopnino takoj nazaj, tisti, ki jo dostane, mora jo pa zvišati na deset odstotkov tistega zneska, za kateri je zgradbo prevzel, potem ko se je prevzete odobrilo.

Pismene ponudbe, kolekovane s kolekom 50 kr., vsprejemajo se le do začetka ustne obravnave pri podpisnem predstojništvu. Iste morajo biti zapečatenene ter sestavljene v smislu §. 3. občnih in §. 6. posebnih zgradbenih uvetov, predmet mora biti imenovan kakor v razglasu; z njimi mora se položiti 5 odstotkov varščine in sicer od vsega odobrenega zneska, torej ima znašati ista 1280 gld. 54 kr.

Tržko predstojništvo v Žužemberku

dne 10. decembra 1891.

Franc Florijančič.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.